

Eugenia Bogdan
ALB PE ALB

Eugenia Bogdan

ALB

PE

ALB

Prefață de MARIN SORESCU

Editura Dacia
Cluj-Napoca 1987

Coperta și prezentarea grafică: MIRCEA BACIU

POEZIA – ADICĂ RESTUL TAINEI

Cu câțiva ani în urmă, îmi arătaseră atenția, în revistele de peste munți, câteva poezii de o sensibilitate mai degrabă dură, bolnăvicioasă – în linia vocii îngroșate pre-matur a lui Labiș – dar paradoxal, totodată, suav-gingașe, ca un boboc de stea cățarat pe un lujer prea subțire de crin.

Erau semnate: Eugenia Bogdan. Mai mult decît o promisiune. Numele suna estompat apoi, „cum piere fumul de țigară”, vorba cîntecului. Poeta, foarte tînără pe atunci, și-a impus o tăcere misterioasă, pe care acum, citind manuscrisul trimis de Editura „Dacia” mi-o explic. O nemulțumire de sine și-o perpetuă căutarea. Descoperiri geografice, dar mai ales orizonturi sufletești. Fără a înceta să scrie, Eugenia Bogdan și-a lucrat în taină cartea, formată din straturi de cărți, ce corespund unei continue prime-niri și îmbogățiri. Un debut amînat, e drept, dar care depășește acum debutul. Constituie un mic eveniment editorial.

Înscriindu-se, structural în tradiția ardelenească, (Goga, Blaga, Cotruș), autoarea, asimilînd ce e de asimilat, își inventează și o tradiție ardelenească *feminină*. Acel fior

tainic al fertilității, colind de flori dalbe, flori de măr, rugăciune a dăscăliței, ticluită chiar de ea, puritatea lacrimii adevărate ce oglindește un bulgăre de pământ generos. Asumarea duhului locului se dovedește și de data aceasta un gest profund liric, iar „metoda de creație” predilectă este autobiografia în febra zicerii.

„Cînd m-am născut un șir de generații / S-au dat de-o parte ca să-mi facă loc. / Parcă le simt, prin sînge, clătinate / Ca de puterea unui foc”. Poeta găsește cu multă siguranță tonul unei confesiuni vibrante, nesofisticate, ce amintește prin încordarea emotivă de vocea gravă a singuraticei și singularei Emily Dickinson. Spovedindu-se liric, „din cerc mai mic în cerc mai mare”, ea pare a depăna o memorie ancestrală a pământului natal, rămînînd mereu aproape de sursă și cucerită definitiv de „taina liniei primare”.

Statornică este imaginea Pământului, cîntat cu patimă, nostalgie, credință: „Bocancii mei încă mai poartă / pămînturile de la țară / și mintea ca un plug statornic / tot ce-ntîlnește-n cale ară”.

Totul e spus dintr-o răsufare. Poeta pare că n-are timp, în vârtejul inspirației, să pună măcar titluri: mult mai important e cercul în care frînturile lirice se înscriu ca niște spițe anonime, consolidînd însă rotundul rostogolitor al unei viziuni. Ciclurile acestea, mai bine zis calupurile magice ar putea părea monotone, dacă atenția nu ne-ar fi

dezarmată de totala sinceritate a eului, care se dă legat, cum se zece, nepăsându-i de nimic. Totodată se poate aprecia arta semitomului, surdina suspinului reținut, monosilaba îngîndurării. Am urmărit atent, cu oarecare maliție, mărturisesc, poemele în vers clasic, fiind aproape convins – după o lungă familiarizare cu textele debutanților, care demult nu mai abordează, vai! rima, - că voi întîlni obișnuințele modeste compuneri ale fazei romantice adolescente. Ei, bine! Aceste poeme „tradiționale” constituie partea forte a volumului! Mlădioase, cizelate „pe ascuns” ca să nu dăuneze spontanității, viguroase ca gîndire și punere în pagină – ele sînt dovada unui talent cultivat și oțelit, care se mlădiază fără a se frînge, scoțînd sonorități de diapozon. Multe dintre ele pot fi citate în întregime, ca niște izbînzii ale liricii noastre. Îmi plac unele particularități de grai ardelenesc, făcînd bine în montură cîte unui vers. Asimetriile și ieșirea. Cîteodată, din ritm, traduc un flux ambițios și sigur pe sine, care trebuie primit ca atare.

Notez un distih: „Țin minte, așa m-am născut / Timpul năpustindu-se în mine”, elocvent pentru altă secțiune, de notații și definiții. Apariția în lume, părăindu-i-se a fi prea tîrzie, cînd „minunile-s complete” și abia încap în rafturi, poeta se simte implicată în misterul lumii, datorate să divulge, prin propria-i trăire și existență „restul tainei”, incomunicabil. Și o face în modul

cel mai firesc, simplu fără a da pe față efortul, de multe ori „tăcînd ce aş putea să spun”, dar și spunînd - în fond tot așa „tăcînd”, - sub forma generoasă a metaforei, frumoase cîntece ce-și deșiră nu știu ce farmec nostalgic: „Această zi este o barcă / în care am fugit din lume / și ce urmează sînt doar valuri / care ne-mping în larg, în larg / - doar amintiri mai răbufnesc, / ori pînă ajung la noi se sparg. // În rest, oceanul, doar oceanul, / abia pîrînd să ne încapă, / cînd ne plimbăm peste nisipuri / înconjurați de-un zid de apă.” Poezie totuși modernă, te gîndești citind astfel de versuri, modernismul aici neînsemnînd stres și frisos, ci o blîndă integrare în tradiție, care după ce e asumată e „subminată” cu candoare, feminin, de o viziune ce nu rănește retina, ci doar o expunere luminii ceva mai mult. Se scrie multă poezie azi, pretutindeni, un hățiș de „voci noi” se propune neconținut, hățiș din care rar mai sare cîte un iepure. Scepticismul criticului din mine e învins de adierea proaspătă, răcoroasă, cu iz ardelenesc și o undulare molcomă de colină mioritică răzbătînd din cele mai bune poeme ale acestei cărți. Eugenia Bogdan a știut să aștepte, și-a ars etapele în singurătate. Alături de cele mai bune poete romîne de azi, ea contribuie la reabilitarea noțiunii de lorică feminină, facînd-o sinonimă cu lirica propriu-zisă.

Maria Sorescu

ALB

„Sîntem un vis!” strigase cineva
iar oamenii și-au renegat tulpina,
punînd la îndoială dulcea iarbă,
propria carne, bezna si lumina.

Au încurcat așa de bine rostul
cărărilor acestei atlatide
și panica a bandajat cu-ncetul
efervescenta frunților lucide

Orbecăim carbonul și evoluăm
între ruine bănuite de-absolut,
În locuri răzuite de-amintiri
trăiesc profeți în vizuini de lut . .

Euridice-și curăță ființa
de coaja întrupărilor mai vechi.
Șuvițe blonde cad din părul
cel împletit după urechi.

Nu simt de dor urlîndu-mi carnea.
Trădării ei nu stau de pază.
Idea unei morți definitive
astăzi cel mult mă-nduioșează.

Concentriăm în nu știu ce virtute
și-o simt tînjind la marginile mele,
așa cum stelele mai mici
se-nvîrt în jurul mării stele.

Ne îngrădim cu garduri adevărul
ferite de ochiul dușmănos
și ziua construim, dar noaptea,
lucrarea mâinilor e jos.

C-un pas 'nainte alte mâini
au ridicat un gard strălucitor
ce-nvăluie așa de tainic
sublimul adevăr al lor.

Și-așa, schimbînd gard după gard,
din cerc mai mic in cerc mai mare,
se-ntăinează adevărul
de taina liniei primare.

Cînd m-am născut, un șir de generații
s-au dat de-o parte ca să-mi facă loc;
parcă le simt, prin sînge clătinate,
ca de puterea unui foc.

Am năvălit în margini galopînd
cu simțurile-înhăitate-n trup.
Ca haina strîmtă pe la subțiori
tiparele se-aude cum se rup.

Un șarpe se deșteaptă-ncetișor
subțirele hotar spre absolut -
în univers dezgheață înțelesuri
cînd mă aplec sălbatic și-l sărut.

Lumina nu trădez, iar noaptea
e mai vicleană ca un grec -
nu mă oprește, nu mă-ntoarce
dar nici nu-ngăduie să trec.

Destinul dat a încetat
la porțile sub care am tăcut.
Interioare legi împing setos
sfârșitul către început.

Uit cântecul de dragoste și jale,
ceea ce știu nu-ncapă în pahare:
e mai adânc ca sângele
și dincolo de orice îmbătăre . . .

Pământuri roșii dormitează
neinjectate cu semințe
și nici o urmă de copită,
nici o vibrație în văzduh.

O, univers virgin, Orfeu
îți prinde umărul cuminte,
cojindu-te de patrofire
și te îndoaie în cuvinte.

Ce searbădă e puritatea
- plictisul îi mănâncă gestul.
Lumina sufletului strigă:
dar restul taine? restul, restul . . .

În orișicare pustiu cresc așteptări
tot mai adînci și-nfierbîntate
- profeți cu umerii subțiri
dezamăgesc dorința de păcate.

Trec călători turnați pe cai
rîzînd și ignorînd chemarea
Nisipurile cad blazate
zidînd pe totdeauna zarea.

Și-abia cînd poate prea tîrziu
un tîrnăcop viril insistă,
escaladînd neînțeleșul
cu o mișcare tristă . . . tristă . . .

Nisip și sete omenească
de-a rupe dintr-un pom oprit,
de-a face dragoste c-un șarpe

Însă minunile-s complete,
în raftul lumii-abia încep
- eroii savurează chewing-gumm
și mușchii s-au mutat în cap.

De-acuma vor apare oachești,
plini de tămâie negustori,
spălându-se cu apa-n care
fac baie cei nemuritori . . .

Nu-i nimenea aici, măcar un os
prin care vînul să strecoare,
fantoma unei doine ciobănind
turmă năzdrăvană de mioare.

Nu-i noapte, nu e ziuă, nici cuvînt
să-l descifrez în spațiul infinit.
Cu mîinile-mpreună și capul într-o parte,
tremurător, eu însămi, par pagină de mit.

Așa de lin mi-e gîndul și inima-mpăcată
parc-am murit, sublim, pentru întreg pămîntul,
și pe sub coasta stîngă, durerea mîntuirii
o cîntă și descîntă, năucitoare vîntul . . .

În capul meu a fulgerat imens
memoria unui oraș cu turle.
Ferestre lumineau, fierbea cafeaua,
un câine înceta sa urle.

M-am pomenit după amar de vreme
dezmeticind pe limbă un cuvânt
cu bucuria tristă că – pierdut –
Îmi pipăi glasul și îmi sunt.

Stârneam pe coasta clipelor eroziunea
și mă opream adeseori să tac
– pe-obrazul meu accidentat
migra, transcendent, un lac . . .

Peste dealuri străjuite copaci,
tresaltă vinurile-n vie
și ceștile adorm zătoase
după noapțile de insomnie.

Drumuri curg pe zarea violetă
sînt trădate jurămintele de ieri,
morile de vînt se înfierbîntă
măcinîndu-și noii cavaleri.

Numai eu de mîinile-amîndouă
trașcă-n două sensuri nu urnesc
– port ultimul inel al statorniciei
pe acest cuprins ardelenesc.

– Cine Cîntă? Cine a cîntat?
Țin în mîini un semn de întrebare
și nesfârșită trudă să-l întrerup
vă ajungea pe glezne de cîntare.

Jur împrejur oceanele de sete
se leagănă, încep să zboare –
legîndu-mă de țărături, n-aș scăpa
de vocile năucitoare.

Așa de încet îmi simt grumazul
dorința de-a vorbi mă scurmă –
memoria, cățea turbată
mă încolțești mereu din urmă . . .

Par omul țipătului camuflat
viclean și văzător departe.
Port impasibil fieru-n carne
preaînșelînd portarul dinspre moarte.

„Sahan!” foșnesc cu buze albe
și poartă sare din țîțîni
– înșfac cît pot dintr-o privire,
tulind-o în lăturat de cîini.

Sînt mai dibaci ca întîmplarea.
Provoc destinul și îl deconspir –
pe glezna mea se înfășoară
din ghemul aruncat, un fie . . .

Legîndu-mi o ghiulea de gleznă
Necunoscutule, nu m-ai învins –
înaintez de-ar fi să tîrîi
pămîntu-ntreg, ins după ins!

Destinul înnodăm pe loc
după nevoi și-ndemînare
și tindem – dedublați ori singuri –
spre adevăruri născătoare.

Subsoluri complicate batem
și rătăciți strigăm, sau ni se pare
– cînd bezna strălucește, o mînușă
ne-aruncă-n somn dispare . . .

Un gând lungan îmi dă tîrcoale
parcă aş fi la Poartă pretendent.
Euridice-l umple de parale.
Eu prăbuşesc un ochi indiferent.

Vîndutul se întoarce zilnic,
conspirator, cu flori de mătrăgună,
bruscînd într-o penumbră clipa
cînd vom rămîne împreună.

Abia tîrziu se eclipsează
prea ofensat să trăncănească
– pe orizont agită dimineţa
o splendidă batistă chinezească . . .

Eu nu mai sper nimic – aceasta-i – febra
ce-mi bea puterile din oase,
sapă în carne contradicții
și macină ideile frumoase.

Bine că pînă-n margini singur
sa-mi vadă slăbiciunea nimeni nu-i
– îndes pe suflet depărtarea
tăcînd tot ce-aș putea să spui.

Nici unul dintre cei ce-așteaptă
dezgustul meu n-ar înțelege
“Cei ce departe se întorc icoane”
sună de undeva o lege . . .

Cerînd asfixiată să intru în destin
Euridice veşnic în timp întoarce gândul:
invocă firul ierbii şi dulcele Orfeu,
ce îl urmează astăzi ca pe un mort plîngîndu-l.

Mocneşte inocenţă sub fruntea ei trădarea.
De vine ori se pierde am încetat să ştiu.
Capul fluid pe umeri abia îl stăpînesc
să nu îşi disperseze celulele-n pustiu.

De vine, ori se pierde, rămîn acelaşi ins
muncit de adevăruri crescînd peste privire.
Iubirea-i din afară, mereu peste măsură.
Purtăm în noi statornic doar dorul de iubire . . .

Îndoaie cerul în băltoace
genunchiul trist și însetat
– ființa mea cuminte mușcă
și-adoarme lângă un păcat.

Cocoșul orb e mort de-un veac
și ne trezim la întâmplare –
aș da orice să taci, lasând
dulce iluzie să ne omoare.

Îmi caut trupul și-l închei
în vagi veșminte de tropare,
momind inconștientă șerpilor
ce îi înșel – pe fiecare . . .

“Valea Plîngerii, stupul oprit
ai să-l atingi cu piciorul –
stîrni-vei din roiul sălbatic
veninul aducerii-aminte și dorul . . .”

Și iată cum curg prin cuvinte
nemaigăsind alinare;
mi-e carnea vulcan și sub frunte
icnește sălbatic o mare.

Undeva, într-un turn, este mama
plîngându-mi ființa de când m-am născut,
voi trece-ntr-o zi și mîinile ei
trist vor depune floarea pe scut.

Vă scriu din moarte și convins
că purgatoriul e-o scornire
– în noi își pregătesc străbunii
neîncetata devenire.

Pricepeți deci diplomația
acelor veacuri de teroare,
oprind să cultivăm destinul
de cimitire umblătoare.

Pricepeți crucea și sutana
ce drugi setoși au ferecat,
pe ochi deschiși spre cugetare
și mâini întinse la păcat . . .

Cei care vin târziu, plecând devreme,
cei neurmați dar așteptați mereu,
puțini au fost și dintre toți
am mai rămas, statornic, eu.

Jur împrejur miracole seacă,
fîntînile-au fugit de la răscruci.
Potecile haotic se revarsă
și nu știi unde s-o apuci.

Cu nimbul îmblînzit pe frunte
eu sînt lumina care arde-n sine,
dînd la iveală drum statornic
și călărețul care vine . . .

Straniu animal, singurătatea!
imenșii ochi interiori revarsă
imperii și căderi și babiloane,
prin praful înălțat de farsă.

Coapsa-i, ce tandru se deschide,
stîrnind penumbre-n fiecă mișcare.
O mătrăgună dulce înflorește
la subțioara ei risipitoare.

Un animal frumos, singurătatea
din viața mea hulpavă bînd
– dacă încord auzul, cineva
se-ntreabă singur: “pînă cînd?!”

În propriami carne mă îndoii
prind rădăcini și cresc misterios,
pînă-nflorește sîngele – delir –
acestor crengi puternice de os.

Florile dalbe vom culege
– luna îndeamnă, soarele oprește.
Florile dalbe, florile dalbe,
tulpina ruptă nu mai crește.

Cădelnițează veșnice-nțelesuri.
Eu pîlpîind dansez, o lumînare.
Florile dalbe, florile dalbe:
cine le cheamă, cine le are . . .

Unde sunt cei care-n lume
trimit doi vulturi să mă fure,
cu lemnul mort trimite-n codru
o trădătoare de secure?

Cine mă soarbe doar atît
cît cerul gurii să nu-i crape,
din cîntece îmi lasă șoapte
și din lumina zilei, noapte?!

Cine mă paște ca un rău
și-mi arde sufletul cu dorul –
sînt gata unei răni mai mari
să îmi răstorn pe veci ulciorul . . .

Orgoliosul mînz de altădată
ca un drapel de vagabond
ștergînd cimpiei orizontal,
proptindu-se de stele – blond.

Orgoliosul mînz de altădată
mușcînd zăbala poleită,
tremurător la gîndul strașnic
de-a-și pune călărețul sub copită

Orgoliosul mînz de altădată
sub steaua care-i este dată,
i se topesc privirile în lacrimi.
Orgoliosul mînz de altădată . . .

Puterea mea e acceptarea
acestei morți covârșitoare de mare –
cu glezna-n lanțuri, nu cu mintea,
mă las condus de propria-i chemare.

Cu pasul meu handicapat
ating năucitoare home,
de ritmul cărora-i legat
firu-ntîmplărilor majore.

Pas după pas mă adîncesc
într-o subtilă libertate:
murind în fiecare clipă,
trăiesc, paradoxal, din moarte . . .

Mă simt așa de vulnerabil
și răni trei-patru peste-olaltă,
într-un decor halucinant
tîrăsc ființa mea înaltă.

Curînd n-o să pot cînta
în răstignirea fiecărui pas.
Decît trăind în renunțare,
mai bine supt pustiului de ars.

Într-o pornire condamnată
doresc un om adevărat,
celor ce vin să le arate
ce îndoieli grozave-am îndurat . . .

Cu cât înaintez, cu-atît mă trage
spre curțile de-aramă un balaur.
Îl trec prin sabie, dar mă presimt
păcat de-un maxilar de aur.

Încap apoi între măsele
de aliaje, rezistînd peste măsură,
– sînt măcinat pe nesimțite
de-o nemaicunoscută gură.

Nu pot pricepe care- rostul
dar mă închei cu îndîrjire-n rol
– cum bate vîntul îmi dau seama
că-i tot mai palid și mai gol.

Ceva începe iarăși dar nu se preatermină
că începutul țipă și naște obsedat
– peste găoacea lumii la un pătrar de veac
își leapădă piciorul, masiv, un elefant.

Continuări incerte îmi împînzesc privirea
continuări pompate în lume obsedat
– peste găoacea lumii la un pătrar de veac
își leapădă piciorul, masiv, un elefant.

Pe ce să-mi sprijin ochii, cînd nu mai văd
sfîrșitul, în doliu obsedat
– peste găoacea lumii, la un pătrar de veac
își leapădă piciorul, masiv, un elefant.

Lunecă o rază bizantină
de un tact . . . și veninoasă miere . . .
Mă afund în disperare: o mănușă
îmi apasă trupul, alta-l cere.

Cum să-nving o limită abstractă
– morile de vînt nu se arată
să le sfărm pe frontispiciu stema,
ori să-mi las puterea măcinată.

Sînt ființa năvălind din cușcă
într-o-mprejurare cu ceva mai mare.
Vai, deasupra universului rînjește
isoscelic capul unei fiare . . .

Prea îndărătnic fui, dar convertit cu-ncetul
într-un convoi de trestii mergătoare
– iată convenția: nimeni nu-ntreabă
ce-ascund sub sfintele podoabe.

Urnesc un pas, mișcându-mi ochii
– în universuri stelele jonglează –
de un pătrar de veac sîntem sinteza
acestei lumi obositor de trează.

Mor viii și parvin masiv muriții.
Încărunțesc de grijă cei care au rămas.
Dacă mai fac un pas, un pas înseamnă
că mi-am mărit statornicia cu un pas.

Înainte prin beznă conștient
că-mi calc pe moarte-n fiecare secundă
și totuși moartea spre-năuntru
continuă, imensă să se-ascundă.

Stau obosit pe-o pernă de tăcere
cojindu-mă de clipa moartă
– aproape de incandescență
în ochii mei a lunecat o poartă.

Dar rădăcina strigă și mă doare
tragându-mi zmeul înapoi.
Ce matematici țin să demonstreze
că într-un suflet sîntem doi? . . .

Prin retina tulbur subțiată
cineva mă-mpinge subt un gard.
Gîndurile adunate stol
își desfac aripile și ard.

E o miere ce mă-neacă-ncet
o durere ce-mi dezmiardă osul.
Niciodată însă n-am știut
să aleg din ce e rău folosul.

Navigînd într-un ocean de spirit.
Tot eu sînt sirena care mă ucide
– valuri de cîntare ispitite clipei
îmi zidesc în spate casele fluide . . .

Prin aeru-nghețat orbecăi silnic,
povara vieții mele nu mai poate.
Șoptește „te iubesc” și tandru
îmi bagă un cuțit în spate.

Îl scot din carne plictisit
prinzându-l iar la cingătoare.
Ea plînge, se blestemă și promite
să măucidă data viitoare.

Mîngîi cu pleoapa strînsă fruntea-i.
În lume fluviile se revarsă
și cineva e-atît de obosit
că nu se poate dezbrăca de farsă . . .

Alunec greu în somn, visînd astfel:
Euridice, obsedat de trează,
pe un măgar de aur mă încarcă
ce, fermecat, în urmă-naintează.

Am alergat o viață. Întorsul este clipa
și iată-ne tustrei la porțile primare –
un vînt umflîndu-și pînza aduce din afară
larmă înfundată și fum de felinare.

Oprindu-se c-un șarpe crescîndu-i între sîni
femeia-ntoarce fața de iriși devorată.
Își simt deodată carnea alunecată-n răni
și-o moarte nemaicunoscută se arată . . .

Deschizînd pe lume încă-o poartă
ierbile foşnesc fără de vînt –
sub vecerniile calme sună iar
paşii ce mă poartă în pămînt

În zadar întorc statornicia
carnea mi-a crescut peste inel
şi în albiu răsturnată cu de-a sila
cineva mă trage către el.

O lepră tandră îmi sărută existența
cu cât încerc să fug, cu atît mă doare
– petala zării cade desfoiată
într-o grozav de vînată ninsoare.

Ai, Ieru-i – Ier
mioară lae, aleasă una dintr-o mie;
m-am strămutat din rai domestic
într-o mai aspră ciobănie.

RITUALUL CAFELEI

PRIN MOZAICUL BARURILOR

Dobăie toboșarul în mijlocul satului,
vorbind despre mine
ca despre puietii
încărcați în camioane spre oraș;
că de-acuma-s copac
în brațe cu simțuri ciudate,
iar rădăcina-i retragerea lentă
din ochiul inconștienței, opac
Așa vorbind
cum de impozite și morți –
mi-l amintesc cu doba de grumaz
bătînd neutru și oraculos,
cu sunete oprite-n barbă
și-abia de-acolo aruncate jos.
Așa vorbind – ori ce știu eu!
prin mozaicul barurilor
glasul său
culoare e în plus
ce o absoarbe
găvanele cafelei, oarbe, oarbe . . .

TRECERE

Astfel iubim cafeneaua
ca pe o sală de tribunal
ca boxe de cafea și procurori
alunecînd pe zațuri pas de pas,
– fetele zîmbesc sub ruj
bărații tac;
vehiculează probe și mocnesc idei
cerc lîngă cerc, la fiecare masă
minți se-nfierbîntă, fumul se îndeasă.
Și rîd femei – bărații tac;
se-nalță fumul drept ca o pădure;
toți tresărind cînd, deslușit,
pe undeva lucrează o secure.

Plecăm grăbiți cu ramele deschise
unii se-ntorc și pleacă iar
și iar se-ntorc – un mecanism lucid
ne-mpinge între gest și remușcare . . .

CHEIA

Eu știu o apă, dacă vrei să bei,
trebuie să intri-n matca ei
lîngă o piatră te așezi
ciocăni puțin, mai faci un semn,
apoi aștepți, furat de somn,
vine o doamnă sau un domn
și cu un gest care repezit
în piept îți bagă un cuțit.
Plătești pîndind mereu spre stradă
dar zațuri-zațuri după tine vin;
te trag, te țin și te rețin,
ca rădăcini te-ncolăcesc
zidindu-ți calea către ușă.
Poate doriți un Kent, un ceas,
cizme străine, aur, o păpușă.
Și iată că păpușa vine,
cu zațul despletit pe umeri
și nopți zidite lîngă ochi
o rogi plîngînd, chemînd-o tandru,
crezînd că este încă vie.
Dar trebuie să treacă timp
să-nveți să umbli-n buzunare
aici o punte, încă una,
și-abia atunci poate să vreie
să caute pierdută cheia.

CA DINTR-O RANĂ

La miezul nopților erau corsari
plutind pe mări de filtre tari
eu, prizonier de preț luat
de la grumazul unui munte pur
ucide nu puteam și nici să fur.
Surdă eram, străină foarte
de voluptatea de-a pătrunde
ca printr-un trup printr-o furtună.
Totuși stăteam la masa lor
învăluită într-un not –
dar iată omul așteptat
a aruncat ceva pe masă
și toți s-au repezit ca pe-un mormânt
unde, închisă închisă între moarte,
mai pîlpîia cumva o carte.
Au sfîșiat-o închinînd
bînd și mîncănd, mîncînd și bînd,
rîndu-i venea la fiecare
și iată că îmi spun pe nume
mă învelesc mai tare-n nor
dar ei sînt gata de omor
și-atunci pe o subțire punte
le-aduc din depărtări un munte
– „iată, șopteam, sufletu-mi este
legat de-aceaste albe creste . . .”

Și bine nu vorbeam, deodată
corabia fu scufundată
cetele înotau spre maluri
prin filtre tari, prin alcool,
eu încercam ca dintr-o rană
din poezie să mă scol.

CLUJ

Era un lapte, poate ceață,
neînceput sau dimineață,
iubiți eram, ori numai frași
printre persoane adunați
– căci trenurile nu ne lasă
să locuim acolo
ca-ntr-o casă,
din când în când mai luminând
în trecere peisajul blînd –
ne-nghesuim peste peroane
un prieten vine dînd din coate
și iată-ne bătuți la mese mici
printre cafelele de-aici.
Cum ne-nțelegem, cum sorbim
otrava caldă și sălcie,
cum mai putem pleca, naiba să știe.
Plutind nesigur ca o mare
ne urmărea poartă de poartă
– pe braț de răscruce întins
nu-ți mai știu decît capul
blond
sub o icoană moțescă prelins.

RITUALUL CAFELEI

Sînt barurile mari acvarii
care respiră prin cafea –
ca-n fascinație sîntem atrași:
cei care nu-i știu gustul, îl învață
cei ce-au băut, vor bea, vor bea, . . .
Eu am văzut trecînd pe-acolo,
fugind la condică, în zori,
cum inundau rîuri zătoase
intrînd în magazine și birouri
urcate-n clocot pe reșouri
și-mprăștiate excitant în nori.
Pe moi covoare și-n condiții grele
cafele tari, sălcii cafele,
sînt decantate
zaharate
în guri de ceașcă răsturnate.
De-ar dispărea pereții ai vedea
cum se îndreaptă omul către cifre
prin ritualul de cafea.
Apoi, spre prînz, dispar din nou
și urmăriți mereu de ceas
beau, concentrați, ce-a mai rămas.
De sus, pînă la cel din urmă ins
în iarna asta cu cafea a nins
și de acuma va ploua
numai caimacuri și cafea.

TRECERE

Straniu cimitir
amintind procesiuni vikinge –
alesul pe scaunul său
în fața marmorei geometrice
pe care desigur
cu semne de taină
e rotunjit destinul fiecărui.

M-au întrebat despre vreme
mi-au răsfoit ziarele
și scurmînd zațul încă fierbinte
m-au invitat să tac,
să gust din fericirea nemișcării.

Protestai
arătîndu-le sîngele tînăr . . .
Domnul din colțul stîng
luă cuvîntul
trezind entuziasmul sexului slab
întrebînd, la urmă, discret,
cine-și amintește unde-i toaleta.

În fața marmorei geometrice
domnul din colțul drept
continua,
stîrnind entuziasmul
și sexul slab
punînd aceeași întrebare.

În fața marmorei geometrice
așteptam să-mi vină rîndul.

RITUALUL CAFELEI

Cafea! ceasta e parola –
ușile date de pereți și-aproape
un astru în formare
trage cum poate din penumbră
păduri imense de lemn mort
pilaști, scaune, lungi sfeșnicare,
o față e înfiptă-n fiecare
și în lumina sta dureroasă
alunecă dintr-un altar de poză
o mare preoteasă roză.

Cafea! acesta e parola
și-nvățăceii, în oracol,
se-ntind comod, cât mai comod,
ca într-un pat, ca-ntr-un sicriu,
scribi se înfundă pe aproape
deși sînt surzi și orbi,
tot ce aud pictează, scriu . . .

Cafea! Cafea!
și rîul sacru
din miezul focului se desfășoară
și vine către noi – un șarpe
anume pregătit să moară.

Dar pentru cel ce să citească știe
este un sîmbur învelit in duh
un negru sens, uitat, care învie:
te năpădește prin miros,
prin ochi, prin degete, prin mii de pori
și-ncovoiat la ritual
te stăpînește pînă-n zori.

VEAC

Cu patima înfiptă-n creier,
pompați dintre ziduri în umedul burg
cu rechinii atrași de sîngele proaspăt
de pretutindeni oamenii curg.
Lacomii, tăcuți
se adaugă ghemului viu
tot mai fără măsură tînjind
spre miezul ce se oferă.
Lacomii, tăcuți – oamenii speră.

Dar unde sînt primii veniți
asudînd cu brațele pline spre margini?!
Primii veniți sînt călcați în picioare,
val după val e călcat în picioare
de valuri pîndite de-amenințate . . .
Cum am mai spus:
cu nările-n vînt
pierdeți de cîștiguri oamenii sînt –
aleargă bezmetici și nu prind de veste
că tîrgul e spart!
și-afară de zațul final
nimic nu mai este.

CA UN PACT MODERN

De unde năvăli cafeaua –
de unde au venit prin veacuri
renașteri și războaie, domni și boală,
între apus și orient
am fost o stîngătoae poală.
Abia tîrziu pămîntul curățat
și-a scos din subterane dulcii faguri,
munții au început să crească,
vîntul să bată, seceta să plouă;
ochi cu riduri înfrînați
s-au revărsat ca într-o rouă.
Arbuști nu sîntem, nici altoi
ci trunchi pe-o veche rădăcină
deși trecută valuri-valuri
istoria peste grădină . . .
Privind în zări și străbătînd
anevoioase drumuri de tăcere
am adunat la temelia noastră
explozii uriașe de putere.
Așa am izbucnit în lume
clădind speranță, țară, nume,
apusul de ne-a dat ceva
și indiile de ne dară
ne înfrățește astăzi ca un pact
cafeaua asta planetară.

STRĂINUL DIN CAFEA

Vă cunosc domnișoară
confuz
bine nu știu prin care străbun –
la Folies Bergère
sau pe-o plajă din sud.

Întindeți-mi mîna
de-acuma-s al vostru la masă –
vom cere țigări și cafea,
toată cafeaua din lume
o am sub monopol, zățoasă.

Zîmbești crepuscular sub fard –
oricum, eu nu plec, domnișoară,
îmi este cafeneaua untdelemn
și ard . . .

Zîmbind crepuscular sub fard . . .

TRECERE

Cafeneaua

sex al cetății –
ropotind prin sîngele tîrfelor,
umilit în brațele unei copile
dornică de coniac
și blazare în gestul țigării.
Astfel:
din confuzie și dor nespus
astfel se nasc poezii
celulă de celulă
și-n golul ce desparte palmele amanților
în zori,
cînd cîinii se dezghioacă de tandrețe –
în golul zorilor,
inunda cîte-un vînt mai răzvrătit,
anticipînd furtuna unui geniu.

Cafeneaua –

sex al cetății,
obsedat viitorul pompînd.

TRECERE

Cafeneaua

 inima cetății –
unde viața se spulberă și se neagă
măcinată cu cafeaua deodată.
Intră, frumoasă, cîte o fată
ca o speranță;
se uită, întreabă și pleacă.

Iar cînd se-nchide, către miezul nopții,
și pe străzi fluturi fantastici
mînuiesc ritmat măturoaie
 se poate trece
se trece
purtînd în miez de palme
nucleul unei clipe calme.

TINERII POEȚI

Sînt cafenelele pustiuri
de piatră, lemn și carne vie încă,
vulturi se desfășoară dintre zațuri
și fiecare masă e o stîncă,

Palizi artiști cu măruntaiele scurmate
se-nchid din ce în ce mai bine-n rol
doar tinerii într-un efort barbar
umplu cu seva lor un gol,

O, tineri, coate-nfip-te-n lume
pentru credința gata a se bate
mulți dintre ei spori-vor colbul
dar unii, totuși, cine știe, poate . . .

Printre nisipuri îndrumați de sete
în marșuri lungi își vor croi făgaș
și clocotind ca niște reactoare
se vor desprinde de oraș.

SIMPLU

SIMPLU

Țin minte, așa m-am născut:
timpul năpustindu-se în mine . . .

SIMPLU

Ce-aș putea spune lumii
în ceasul de taină
decît:
dă-te la o parte
fă-mi loc să cresc.

SIMPLU

Între palmele prietenilor
înverzesc
noi am de gânduri –
cum să-și strângă mâinile,
nedureros?

SIMPLU

Chemați de iluzii prin vaste păduri
constatînd că noi înșine sîntem mereu
răriți
de o singură mînă . . .

SIMPLU

Există mâini ce răbdătoare
ne șterg neîncetat de depărtare . . .

SIMPLU

Omule,
mi s-au tocit umerii
de plînsul tău . . .

SIMPLU

Aștept

să-mi crească rădăcini
pînă-n durerea ta.

SIMPLU

Ca un scafandru
îmi trec amintirea prin inimă
– de unde-aș fi,
să mă tragă la bord.

SIMPLU

Cîinele mîndriei rupe zgarda,
latră umilirile ce vin . . .

SIMPLU

Eu sînt poet
cum sînt minerii mineri . . .

SIMPLU

Să-mi fie mâinile
virtute
pe clapele ființei tale . . .

SIMPLU

Dreaptă pășesc,
surpată în mine ca-ntr-o durere
mai mare
decît aceea a rănilor.

SIMPLU

Prieteni,
la piept fiecare
si sub hainele cinstei ceva am dosit:
vulpea mușcându-ne lacom,
pietre pîndind prăvălirea,
flacăra unui cuțit.

SIMPLU

Îmi galopează poezia-n tîmple
parcă o palie de sciți
așteaptă orizontul să se-ntîmple.

SIMPLU

De cînd am fire albe,
aud munții
pe obrazul statuilor șiroind

SIMPLU

Îmbătrînim,
dar crezîndu-ne iertași
Trecutul e un fie ce
nu uită . . .

SIMPLU

Tac –
cu lacrimi îmbătrânite-n
găvane.

SIMPLU

Singura țintă a răpitoarelor
e moartea
broaștelor de Galopagos.

SIMPLU

. . .Cine,
cine îmi va putea spune vreodată
de ce își mută pasărea
cuibul?!

SIMPLU

Fiece pas
îmi șterge o gratie nouă de pe frunte.

SIMPLU

Mă întorc în casa mea
ca-ntr-un exil.

SIMPLU

Fântâna mea
e locuită
de un balaur însetat . . .

SIMPLU

Concepeți copii
înhămîndu-i aceleași linii pe care,
din cei mai departe străbuni –
profundului cerc
o tîrîm . . .

SIMPLU

Avem noi, femeile, un fel de a fi:
sîntem cumpănă
între noapte și zi . . .

SIMPLU

Nu-mi poate fi luată
bucuria
de-a trece mîna prin făina
aproape caldă
și aproape pîine!

SIMPLU

Prieteni, cînd treceți
rîzînd și-n ținută perfectă
aceeași e strada
și cheia la casă
și lîngă oglindă stă pudra
din ultima seară rămasă . . .

SIMPLU

Sînt plin de spaimă și de răni,
încît atingerea cea mai duioasă
mă-ntunecă ori mă gonește,
făcînd țepi uriași să-mi iasă . . .

SIMPLU

Cînd soarele devine dureros,
florile se descalță de rouă
și mor.
Fără pic de-mpotrivire –
umile-n picioarele goale,
florile mor . . .

SIMPLU

Te-am părăsit
ca un topor pădurea . . .

SIMPLU

Sînt tot mai sigur
și-nțelept.
De la o vreme nu-mi rămîne
decît, șezînd pe-o piatră,
să aștept . . .

PĂMÎNT

Mamei mele

PĂMÎNT

Orinde merg, ajung la țară
jur împrejur tîrzie toamnă
ploi milenare ruinează
înfățișarea mea de doamnă.

Pămînturile nearate
îmi ies 'nainte ca o vină
Ochii închid, trecînd, dar ele
în urma mea încep să vină.

Pămînt în spate și în față
boi care trebe prinși la plug
– de contradicții sfîșiata
eu peste miriști fug și fug . . .

Și cad, cu spaimă atingînd
pămîntul, ca-ntr-o altă viață:
copil care se vrea în brațe.

O creme plîngem laolaltă;
cu bulgări mari el plînge iară,
plugul sub mîină îmi împinge,
semințe-n poală, grîu de vară.

Dar eu nu îmi aduc aminte
brazda să tai, să semăn grîu.
De umilință plîng, de dor,
pămîntul plînge, ploi curg rîu.

PĂMÎNT

Oriunde merg, ajung la țară –
prin zile lungi, pământ de vară,
Cît ne grăbim nu-i de ajuns,
unii culeg, iar alții cară.

Noi treierăm și de o vreme
mîinile ard, genunchii mor,
dar treierăm, tot urmărind
vîntul cum bate cîte-un nor.

Cînd seara vine, la lămpașe,
mai treierăm, în ochi cu ace,
neîncetînd să dezlegăm
grîul de pleavă, cum se face.

Pleava ușor se risipește
dar grîul curge ca un rîu
și uneori, ne înecăm
în mări de grîu, în mări de grîu . . .

PĂMÎNT

Oriunde merg ajung la țară
și peste dealuri iarnă este
– rănile amortițe par
și plînsu-ngheață în ferestre.

Cînd noaptea se revarsă-n ziuă
eu ca un fulg pe lume vin,
alunecînd către pămînt
atît de lin, atît de lin . . .

Hectare-n șes, hectre-n deal,
o nesfîrșire albă sînt.
Uitare, somn, tăcere, pace.
Doar timpul bate – veșnic vînt.

PĂMÎNT

– Oriunde merg ajung la țară
la nunta ce-mi aduc aminte
mireasa aștepta plîngînd
un mire fără de cuvinte.

Restul se zbate-n întuneric
și oarbe-s noapțile ce vin
afară cîmpurile negre
supuse cad sub cerul plin.

Ce a urmat este un lanț
– miri și mirese fără dor,
părinții se toclesc la zestre,
pămînturile-mpart și mor.

PĂMÎNT

Hectre-n deal, hectare-n șes
grădini de pruni și cîte-o vie
spre primăvară cheamă-n cor
cu-o voce cunoscută mie.

Din casele orășenești
un drum fără de pas mă cară,
cătrel pămîntul ce începe
ca o iubire să mă doară.

Firavă stau, cu mîini timide
de fața mea un plug de fum:
ceva mă-mpinge la arat
problema e că nu știu cum.

Plîngînd pornesc, brazdele cad,
pagini într-o străveche carte.
Lacrimi și sînge și pămînt
de adevăr m-apropie, ori moarte.

Hectare-n deal, hectare-n șes
plugul împing pînă în zori
Abia aștept să vină seara
și ziua ar, de-atîtea ori . . .

DEALURI

Satul doarme-n vale – atârnat
de cer o fragilă turlă
și cimitiru-i parte drum
iar sus, la stîină, cîinii urlă.

O rînduială fără greș
învîrte lucrurile pe aici;
copiii stînd cu cei bătrîni
învăță regula de mici.

Pîină la ușă, pîină în grădină,
părinții cred că toți purtăm
în frunte scris ce ne e dat.

Îmi amintesc cu caii, noaptea,
cum focuri ne fereau de rele
și universu-ntreg se învîrtea
în jurul dealurilor mele.

Dar ajungînd, curînd, în vîrf,
O altă lume văd că este
– drumuri sub talpă mi-au crescut
pînă să prindă cineva de veste.

AMINTIRE

Țuică în prune clocotea
și pîinea era încă grîu
– ostaș eram, la trecătoare,
dreapta pe spadă, stînga-n frîu.

Ambișii plănuiam pe anul
o mie șase și ceva,
cînd o săgeată fără veste
mușcă la subțioara mea.

Calul pornise la galop
dar eu stăteam pe loc, pe loc . . .
Măicuța mea venea spre mine
atît de-ncet, așa cu foc.

Calu-nainte galopa
un trup străin purtînd în șa
și nu-mi venea să cred că mor
că fața morții e așa . . .

ULTIMUL PĂSTOR

Deasupra lumii străluceau
pe coaste aurite sfinte oi,
noi în colibe ne zideam ca stupii
În lungi convoaie, peste punți subțiri,
puterea turmelor alunecă spre sat –
dar iată, ultimul păstor spre seară
cu mii de lanțuri fu legat de pat.
Femei fierbeau vestite leacuri
închipuind ca un toiag pîrîul
pe unde trebuie să fugă răul.
Cum pîlpîia între ștergare
crșteam din dînsul ca un fir subțire
cu măduva-necată de iubire.
Plîngîndu-mi numele de fată
el devenise. totuși, tăinuitul tată.
Cu fața-ntoarsă către foc
din frunte îi crescuse cioc
și sfișiat de-o forță ne-nțeleasă
aripi enorme-mprăștia prin casă.
Ochiul deschise-apoi – urzeala lui
era un car, era o plasă,
căci – fără pas – m-am pomenit curînd
parcă la margine de vînt.

Din dreptul Marii Păsări se-așterneau
liniștitorii nori de cânt
și o simțeam ca-n vis
cu ghearele cum pieptu-mi scurmă
legându-mi soarta de o turmă,
ochiul de stea
pasul de munte
și peste firav trupul meu
prinzând o uriașă frunte.

MUZICĂ

Cu ușile deschise peste simțite
ființele mele-i ies la poartă
– sînt trist ca bîta de văcan
văzînd în vis cireada moartă.

Cînd trecătorii se opresc
împart cu ei pîine și sare,
cu fiecaare plec de-acasă,
sfîșietor, sper altă zare.

Sînt fiecare om în parte
și cîteodată-s eu un pic,
în tot ce-i viață clocotesc
și ca un abur mă ridic.

De-aș încerca să îmi îngheg
turma pierdută sub o stea,
ar trebui să spulber lumea
rotindu-se în preajma mea.

DESCHIDE-MI CALEA

Din cei care vorbeau cu cerul
unul mai pîlpîia prin sate
închis în sine ca-ntr-un semn
pe care timpul nu-l străbate.
Sub ochii lui cei nevăzuți
părea că bolșile se rup
și cîteodată-n miezul nopții
sufletul lumina prin trup.
„O, tată, tată” – suspinam –
deschide-mi calea către tine,
la subțioara ta dormind
te-aș înțelege așa de bine
vorbindu-ne fără pas călătorind
suflete care mi-ai născut
de ani de zile mă ascund,
umblînd, trigînd, să te găsesc
fără durere sa-ți vorbesc . . .

Dar tu te stingi nerăbdător
și din trecut îmi lași un sat,
muntele stîns dintr-o pădure,
cărările aduse-aminte
și nerostitele cuvinte.

VIAȚA

La o fântână către seară
deși nu-ți este sete bei
și capul fără somn îl sprijini
cu tâmpla ta de tâmpla ei.

Fântâna ta e interzisă
într-un deșert arzînd cu dor;
pot încerca să caut alta
ori pot fura, sărutul să mor.

Însă văzînd licheni și turme
cum mersul lor depinde de ea,
mîinile-ntîi îmi voi tăia
dar nu voi bea și nu voi bea.

MIRELE

Oricît se-ntoarce la ce-a fost
faptele printr-un cîntat le trece:
iubirea balanța nu poate
trădarea gravă, planul rece.

Cu lacrimi vede holda lui
de un străin acum culeasă,
iar el prin miriști scormonește:
Mire fără de mireasă.

Părinții, frații – ademeniți –
cu-mprejurări la cină –
sînt ei vînduți, ori vînzători
ai fetelor fără de vină?!

Nuntașii pleacă de acasă
cu steagul inocenței rupt
Unii mai iartă – mulți blestemă
și laptele care l-au supt.

Iar mirele – el, vede grâul,
în burta sacilor cum pierе,
roiuri care muncesc pe rupte
dar fagurii sînt plini de fiere.

Doar amintirea mai aprinde
o lumînare-n pieptul lui.
Prin anotimpuri lunecînd,
să îl oprească nimeni nu-i.

POETUL

Prin viața mea mergînd se face
clară ca-n palmă o răscruce
drumuri spre ținte clare duc
doar unu-n nesfîrșire duce.

Pe-acesta merg, purtîndu-mi trupul
năvalnic stînd sub capul lin,
pîinea amară ce-o împart mereu
și fără nesfîrșitul vin.

Acelaș sînt, ori mai bogat,
cu cît împart mai mult din mine
și ce contează-n jurul meu
că lumea pleacă, lumea vine.

Singuri ne naștem și murim
c-un strigăt de singurătate
cum singură-i lumina-n care
palma culorile străbate.

TÎRGU-JIU

Imagine în timp
an culturilor dace –
planeta sprijinită pe clepsidre,
urme țîșnind printre capace
și-o Poartă, ca o vamă ridicată,
cercînd să treci nu ai putință
decît în cercuri de iubire
să-ți divizezi etern ființa . . .

La Tîrgu-Jiu încă presimt
ochiul deschis, trupul de nor;
mîinile-ploilucează, mai lucrează,
această patrie de piatră,
acest răstimp care petrece
prin veri de foc o iarnă rece;
părinți cu față împărțită
jumate stoi, jumate soare,
parcă fugind prin anotimpuri
unul învie, altul moare.

La Tîrgu-Jiu cei care trec
sînt numai vîlvătăi și rană;
arzînd aducere aminte
șiroind pe gropi pămînt.
Cei care trec au mai trecut.
Cei ce au fost și astăzi sînt.

MOARĂ DE RĂBDARE

În fața haitei care vine,
vînatul împînzit de răni
alunecă, alunecă în sine . . .
Așa pe timp de vînătoare
într-o amiază fără soare
un lung popor se retrăgea în munți
– cine-i cunoaște îi străbate
cine-i străin, pierdut rămîne,
chemat de sete, urmărit de pîine.
Într-o amiază fără soare
un plug popor, printre popoare,
sta – ca o moară de răbdare –
între Apus și Răsărit,
între Balcani și miazănoapte
cernea seminții, măcina credințe
spre împlinirea propriei ființe.

VINA

Ca un copil prezentul este
în lumea de răbdare plină
suflăm prin el, rîdem și plîngem
ori doar tăcem, mîncăți de vină.

Iubirea noastră este oarbă
nimic prea prețios nu pare
– Prezentul care să-l hrănim
cu sacrificiu, pînă crește mare.

Ca un copil – cînd vrea ceva
devine literă de lege –
n-a învățat cum știm cu toții
că sameni pentru a culege.

Se-mpotrivește în promisiuni
speranțele înșală an de an,
și generații neîncrezătoare
urmează viețile în van.

Lacuri se caută, dar alinarea
veni nu poate din trecut
– prăpăstiile se lărgesc
și argumentele se-ascut.

Numai în viitor speranța-i
puțini se aruncă peste ură
– prin baia timpului trecuți
adulții iau o formă pură.

PROFEȚII

La-ncheietura cerurilor cu pământul
eternitatea vine ca un vînt –
cu întrebări arzînd în minte
profeții astfel se adapă
și coborînd peste podișuri
se-mprăștie în rîuri de cuvinte . . .
Cum deci să nu dispară uneori
ca niște storși de apă nori
și alteori cu patimă sunt ruți
din trupul lor sorbit peste privire:
cu cît s-au înălțat mai sus
în locul lor tălăzuiesc
mări de credință și iubire!

Profeți cu smoală adăpați,
spălați în fic, vărsați la fiare –
prin gîtul vostru a trecut
înecul apelor barbare!
Tot mai puțini sînteși,
împinși
de-o tot mai mare însetare
și înșelați de golul din cuvinte
voi v-ați retras din viață-n minte.

POETUL

Ce vrea viața de la noi,
ce căutăm trecînd prin viață?
pe întrebări ne sprijinim ca-n cîrji
iar drumul e un fir de ață.

Eu de o vreme salturi fac
spre cei care să cadă sînt,
poverile le iau din spate
și îl feresc un timp de vînt,

de la prieteni vreau să iau
durerile care îi dor
și pentru cei care-ai căzut
în locul lor doresc să mor.

Iar de la cei care-s fericiți
mă încălzesc și eu la foc
și cineva dacă se joacă
mă prind, rîzînd, și eu în joc,

Nu știu de-s bun, ori de sînt rău,
dacă-s deștept ori dacă-s prost –
doar cei în care mă-oglindesc
putea-vor spune cum am fost.

CÎNTEC SLAV

Pe marginea Istrului se-adună fecioarele
– de pe-aici sosesc desculțe
de aproape-n cocii lungi
de departe pe cai șargi
din Balcani și miazănoapte
curg fecioarele de lapte.

„Opi secna secna pi
Ke's tin bole taco i”

Vin fecioarele de lapte
despletite, dezbrăcate,
la tăcere înjugate
trag și trag un car de aur
înăuntru chip de-argint
pe drum fără pulbere
îl îngroapă la mijloc
închinându-l într-un joc:

„Opi secna secna pi
Ke's tin bole taco i”

cum zvîgnesc înceteșate
intră-n pielea unui șarpe,
norocoasele se-ntorc
pe o punte, pe un gînd
din pocale leacuri bînd –
arde luna cu inel
se vor mărita ușor
intră luna după nor
întru dor rămîne-vor . . .

AUTOPORTRET

Sînt aceeaș fată din copilărie
cu ochi mari și mîini milodioase,
numai părul l-am lăsat în vînt
ca un stup sălbatic să miroase.

Străzile par trase prin infern,
fiecare pas e o capcană,
pe la colțuri totuși cerșetorii
au păstrat un aer de icoană.

Tot trecînd atîtea porți înguste,
un copac mi s-a uscat în trup;
crengile plutind deasupra mea
uneori se-aude cum se rup.

Ochii mei aduși dintr-o pădure
sînt prea limpezi, vorbele prea goale
gîndul meu pătrunde lesnicios
în filozofi asta moale . . .

POEZIE

Așa ușor într-un cântec te pierzi
fără să știi, fără să vrei,
la o apă mare ajungi
te-apeleci deasupra și bei.
Ori apa te soarbe – uimit îl presimți
spațiul lăuntric cum crește.
„Intră” șoptesc mii de glasuri.
O singură voce te-oprește.

ISTORIA

Bisericile ardelene
n-au fost oricînd lăcaș de slavă
ci cub ascuns de adunare
pentru acei ce învățau în cor
imnul redeșteptării lor . . .
Prin târgurile înecate
în grai străin
și sunet de cazarmă
un turn sfida privind spre răsărit
și-o sfîntă Carte era armă;
nu mai știai de sărbători
bat clopote ori inimi bat.
Femei treceau, ca steaguri vechi,
tainic oștean era orice bărbat.
În codrii nosăștii rădăcini
se-ndeașă sufocate sub pămînt
prin crăpături de timp suid
spre ochii lumii, spre ureche,
grai nou din Cartea de-nceput
și viață nouă peste cea străveche.

AVRAM IANCU

Sute de ani mă leagă, strîns de munți
o sete nemaipomenită
cînd – iată vremea potrivită,
haina știută și unelte vechi,
poveșe îndesate în urechi,
din neamul meu mă smulg, încă o dată,
ostaș cu inima încercănată.
Străbat cărarea, luna, anul,
prin subterane urmărind dușmanul,
pasul îl simt adeseori pe-aproape
sunînd în piatră, clipocind în ape
și iată îmi apare-o fată
de un lămpaș zglobiu purtată.
„Vino” șoptește și m-am dus
ca firul învîrtit pe fus,
pînă-ntr-o clipă, amețită,
își arată din ascunzișuri talpa
cea învelită în copită . . .
Prin subterane, scormonind la vîne,
stoluri de vîlve-mi sînt stăpîne
și sap cu dorul în lopată
parcă de veacuri se ascunde-aici
o libertate îngropată.

Și sap,
săpînd pîndesc prin aer
– îngrămădind stînci între noi,
dușmanul se depune-n foi.
Presimt pentru întîia dată
ființa lui îngîndurată
dormind cu capul într-o parte
un munte numai ne desparte,
visînd cu chipul meu pe fată
ne mai desparte doar o viață . . .

CHEMAREA

Sub îndoiala cerului, la sanctuare,
boi albi nu conțin să are,
Mari Preotese în penumbră-așteaptă
o holdă care nu răsare.

Din munți, din munți, copii adânci
cu zgomot uriaș se rup,
pe porți înguste-abia încap
cu roți de foc înghesuite-n cap,
tîrînd în urmă rîuri, sate,
imenși copaci care-i străbat –
pe unde trec rămîne drum
și piedicile nu-i abat.
Căci clocotește-n pieptul lor o forță
veacuri de jug și de tăcere –
cu mîna încleștată-n frîie
soarta-mplinirea ei își cere.

Orașele pot deci să-i cheme –
spre munți răzbate duhul lor:
din sărăcie și din dor
Mari mame răspîdesc lumină
țara veghind ca pe-un ogor.

Spre viitor, spre viitor
caut o urmă, însă ninge
e numai alb, numai pereți,
de după care fiul plînge.

O, fiul meu cel nenăscut
cum pot să te aduc la mine
cînd nici nu-l știu pe tatăl tău
și nici nu văd ce fir te ține?

Dar simt că ești și te aud
oriunde merg spre tine vin
și fiecare zi e-un leagăn
pe care cu iubire-l țin.

GENERAȚIE

Neamul nostru din vecie
a căutat ceva, se spune,
cu mintea scormonind știința,
cu mâinile săpînd la pîine.

Iar cei care trăim acuma
mai buni nu sîntem nici mai răi
– rîdem și plîngem și greșim
dar sîntem, țară fiii tăi.

Curînd maturitatea vine
și responsabili sîntem foarte
– drumuri tot înainte merg,
doar cîte unul duce-n moarte.

Astăzi ajungem să trăim
ziua-ncercărilor, se pare,
cînd valul nostru proletar
se profilează într-o mare.

Și întrebarea este dacă
ziduri să punem ori o punte?
S-aducem muntele înapoi
ori să ne ducem noi la munte . . .

Prin ceață vîslele întindem
prietenii cine, unde sînt?
Cît în lumini și ne încredem
cît vîslași și cît în vînt?!

DEALURI

Coboară dealuri prin Sălaj
unind prezentul de trecut
– pe malul unui râu de lapte
văd dealurile care m-au născut.

Mă înrudesesc cu totu-aici,
crengi de iubire-mi cresc în sânge,
talpa se schimbă-n rădăcină
și ca o scoarță viața strînge.

O, dealuri care m-ați născut
tăcerea voastră e un cor
care mă-nvață să trăiesc
cînd e așa ușor să mor.

CHEMARE

Ce caut scormonind orașe
și satul învățându-l pe de rost?
Cînd setea nu se stîmpără din cărți
Viața o caut – cum a fost.

Ce am pierdut trăind rîzînd,
mergînd atent, 'nainte numa
cînd viața-i plină de –ocolișuri
și-amară este ziua, luna . . .

Potecă de potecă voi străbate,
bocancii mei s-or căptuși cu sînge
Nemaiputînd aduce alinare
voi plînge cu cei slabi, voi plînge.

Iar cu cei tari, voi fi mai tare,
citind cu pruncii lor la mese;
voi semăna și voi culege
și pînze fără șir voi țese.

PĂSTORII

Numai păstorii munții străbătînd
descoperă cetăți pierdute
în ochii lor o lespede clintește
și amintirea îi străpunge –
prinzînd berbecele-n cuțit
adapă temeliile cu sînge,
Numai țărani-n truda lor
scot vasele arzînd de aur,
Donjonurile mai vechează
bisericile s-au retras din ele,
din Kirchenburguri au rămas ruine
din credincioși zgîrcite stele.

MUZICĂ

În burta timpului închis
omul tânjește în afară.
și iată-l izbucnind ca un dezastru,
la dreapta lui femeia-i astru,
iar fiii sînt nuclee-nfierbîntate
luptîndu-se pentru pămînt
– pe toți îi înfrînează din cădere
un tainic fir, închis peste vedere,
un tainic fir pe care omu-l rupe
tras printre arcuri de putere,
împins din ce în ce mai sus
din răsărit către apus.
Pînă din nou e capturat
și i se dă un țel, un drum –
cum clocotesc popoarele și ard
lăsînd trecutu-nvăluit în fum!
Pe lumea asta-nvălmășată
profeții-s urne de tăcere
și peste trupul nostru bucuros
trece un vultur de durere.

CĂLĂTORIE

Să mă cunosc
e să-mi cunosc trecutul –
pe Rîul vieții-n sus o iau
către izvor, către izvor
cu sete-ntr-adevăr să beau.

Adesea au rămas doar pietre,
fantoma apelor ce-au fost.
Semne încerc să le dezleg,
faptele să dau de rost.

Și-adesea vieți ce am trăit
pe cerul meu viu, fără vînt:
fețe, cuvinte, întîmplări,
ca niște spini în minte-mi sînt.

Din dealurile ardelen
rudele cu iubire vin –
cînd lunec, ele mă ridică
și zbuciumul mi-l fac mai lin.

RĂDĂCINI REFUZATE

Pe pavaje umblînd
e ca și cum în genunchi aș umbla;
restul – necompensat –
se zbate printre crucile din Apuseni
cum cozile pierdute
de șopîrle.
Și îmi aduc și le lipesc
picioarele de la genunghi în jos,
dar ele calc-n scîrbă trotuarul
și țipă gleznelor nealinate
cînd peste linii de tramvai
scrînește cîte-un os de poezie.
Mă pomenesc ieșită dintr-un gînd
iar pe genunchii goi umblînd.

Ele, tălpile cu rădăcini,
cum cozile înstrăinate
de șopîrle
se zbat prin cimitirele moțești
și cînd le frige cîte-o stea
învată de la cîini să urle.

STATORNICIE

Luna cum urlă, iarba crește
– unde dibuie tiptil
învelește un copil
unde iarba e pălită
de bătrâni este hrănită,
unde nu pot s-o străbat
e crescută din bărbat;
unde iarba e mai deasă
dedesubt este mireasă . . .
Ce pot singură să fac
văd prin ceață un copac
jumătate în pământ
ramurile printre stele,
iată neamurile mele,
dintre munții suri desprinde
spre orașele aprinse . . .

FÎNTÎNA UMBLĂTOARE

Așa am apărut pe lume
ca o fântînă umblătoare
și rolul meu e să ajung
unde căldura e mai rea
să-mprăștii alinarea mea . . .
Pentru Oltenia de flăcări,
pentru Moldovele de var
din dealurile ardelen
fără-ncetare apa car.

La cei ce strigă-n însetare
și cei ce nu mai știu ce vor
oriunde merg, mă străduiesc
să las în urmă un izvor.

PĂMÎNT

Pe sub asfalt pămînturi bune
îchise cu pămînturi rele
se uscă de singurătate
și se mănîncă între ele . . .

Bocancii mei încă mai poartă
pămînturile de la țară
și mintea ca un plug statornic
tot ce-ntîlnește-n cale ară.

IUBIREA

Această zi este o barcă
în care am fugit din lume
și ce urmează sînt doar valuri
care se-mping în larg, în larg
– doar amintiri mai răbufnesc,
ori pînă-ajung la noi se sparg.

În rest, oceanul doar, oceanul
abia pîrînd să ne încapă
cînd ne plimbăm peste nisipuri
înconjurați de-un zid de apă.

INEL

Femeile din neamul meu
lanț ruginit de vrăjitoare
– din ochi în oci,
din mînnă-n mînnă,
iarba cea rea și iarba bună,
așa treceau prin viață
largi catarge
împotmolite în păcate,
vîslași tăcuți erau bărbații
uciși de soațe înșelate.
La miezul nopților băieții blonzi
chemați de vrăji veneau către izvor,
a doua zi întregul sat
bea apă de pe trupul lor . . .
Cu pietre veșnic alungate
ori prinse, puse peste foc
– oricît le ucideai, nu mai mureau
și-n locul celor dispărute
două, ori trei, veneau în loc . . .
Și iată-mă împinsă-n lume
purtînd al neamului inel
– ca o fragilă păpădie
dar cu nervură de oțel.

MUZICĂ

Din toate mîinile
mă las
în voia mîinilor de ploaie
și plouă-n viața mea și plouă,
zilele la pămînt îndoiaie
iar noptile le crapă-n două.

Prin fulgere mai văd în jur
cei ce de grija ploii fug,
cei care-și bat de ploaie joc,
ori trag la ea ca la un jug . . .

Dar pentru fiecare plouă
și acceptarea pare leacul
– plouă cu săptămîni, cu luni,
cu anii plouă și cu veacul.
Ne ducem fiecare ploaia
pînă la deal, pînă pe munte,
doar uneori spre veșnicie
plaia se face că-i o punte.

PĂMÎNT

Planeta noastră dureroasă
și-a rupt condiția de stea,
pe căi de timp și umilință
numai pământ să fie vrea!

O mamă pururi născătoare
a tot ce-i semănat de soare,
Pământu-nvine în natură
și cu natura veșnic moare,

Pământ transfigurat în codri,
flori de pământ, oameni de lut,
chiar timpu-i roată de pământ,
Pământul cîntă, Dumnezeu e mut!

PĂMÎNT

Ființa omenească este
pămîntul într-o formă pură –
această carne roditoare,
această însetată gură.

Iar sufletul e-o rădăcină
din care mor și cresc și mor,
pămîntul mă împinge-afară
și eu mă-ntorc în el, cu dor.

VIAȚA

Norocul căutînd în lume
bolțile nopții curățăm de nori,
să mă-ncălzesc la focuri pure
dar înghețat cădeam spre zori.

Cu buzele crăpînd de sete
pămîntul scormoneam la apă,
săpam în somn și în trezire
și mintea-mi devenise sapă.

Dar astăzi renunțînd la toate,
nemaivroind să mișc din loc,
destinul îl aud, din urmă,
făcîndu-și către mine loc,

Trezindu-ne față în față
o luptă-ncepe, grea, dar scurtă
– cînd mîinile întind a pace
îmi bagă un cuțit în burtă.

O, suflete, n-aveai liniște
de-acum singurătate na-i
– stele și apă te îneacă
și fiecare zi e-un pai!

DON QUIJOTE

lei calul șchiopătînd în spate
și-l porți așa pînă la sînge,
iar drumul ca un pilon
ți-l treci prin sînul părții stînge.

Oh, morile sînt tot mai multe
în lumea tot mai fără vînt
– unde e moarte de-nceput,
părinții morii unde sînt?!

Căci răul de la rădăcină
de nu îl tai, el crește iară
și n-ai să poți muri 'nainte
ce ai ucis întîi să moară!

DANS

E ca un dans acesta ce-l începem
cu un tăiş pe fiecare parte;
ne învîrtim halucinant
între trăiri și moarte.

Eu fac o piruetă, tu un salt,
al treilea-i absent, se pare
și în decoru-acesta ieftin
un foc adevărat apare.

Durerea, spectatorii cred,
e parte din scenariu, totuși
așa convingător dansăm
incendiați de lac și lotuși.

Curînd tu mă arunci în aer,
au albă către tine vin –
mîinile tale-sprea nervoase
și cad, iar ele nu mă țin.

GEOGRAFIE

La pieptul tău mă prăbușesc
– o mare: val, de val, de val.
Cu mine te acoperi uneori
și alteori ești, totuși, mal.

Iar mai încolo portul este
deschis pentru întreaga lume,
vapoare-așteaptă, vechi și noi,
cu steaguri pregătite-anume.

Restul e încă fără hartă,
un lapte ne-început, o ceață.
Cu insule mă urmărești
care dispar la dimineață.

Și-atunci eu mă retrag în larg,
zile și nopți zidesc în urmă –
dar tu trimiți prin subterane
cutremure care le scurmă.

EVADARE

Plecăm la drum seară de seară
– pământ, iubire, iarbă, lună
împachetăm sentimentali
și iată că vaporul sună,

dar cum vîslim noi înainte,
ceilalți vîslesc în contra, iar.
Ne învîrtim în cercuri strîmte
cînd de zăpadă, cînd de jar.

Dezlănțuită-n noaptea asta
te-mping în larg ca pe un val,
ne împăcăm și numai teama
cu silă trage către mal.

Peste un timp fugim din nou,
destul de iute și departe,
dar fiecare-n altă barcă:
ce ne unește ne desparte.

Noaptea ce vine este ceață,
ori nu e nici un nod de vînt
și-n portul nostru faru-i treaz,
dar apele-n scădere sînt.

PICTORUL

Te-nchizi pe mine ca un lacăt
și mă zidești, 'naltă zidire.
De-o parte lumea, de cealaltă eu
cu-o lumînare de-amintire.

Cu sufletul pictez pereții,
scenele-s de contraste grele:
faptele bune luminate
de-ntunecimea celor rele.

Pictez cu trupul și cu mintea,
în beznă mai pictez cum pot.
Pictez în coaste și-n genunchi,
viața pictez și drumul tot.

Dar de o vreme, cineva
pictează el la mine – iară:
ochii și gura îmi apar
precum o ușă descuiată.

S U M A R

Poezia – adică restul tainei . . . / 5

ALB

Sîntem un vis . . . / 11

Euridice-și curăță ființa / 12

Ne îngrădim cu garduri . . . / 13

Cînd m-am născut . . . / 14

Lumina nu trădez / 15

Pămînturi roșii dormitează / 16

În orișice pustiu / 17

Nisip și sete / 18

Nu-i nimenea aici . . . / 21

În capul meu a fulgerat imens / 22

Peste dealuri . . . / 23

Cine cîntă? . . . / 24

Par omul țipătului . . . / 25

Legîndu-mi o ghiulea de gleznă / 26

Un gînd lungan . . . / 27

Eu nu mai sper nimic / 28

Cerînd asfixiată să intru în destin / 29

Îndoaie cerul . . . / 30

„Valea Plîngerii . . . “ / 31

Vă scriu din moarte / 32

Cei care vin tîrziu . . . / 33

Straniu animal, singurătatea / 34

În propria-mi carne mă îndoii / 35

Unde sînt cei care-n lume / 36

Orgoliosul mînz de altădată / 37

Puterea mea e acceptarea / 38

Mă simt așa de vulnerabil / 39
Cu cât înaintez . . . / 40
Ceva începe iarăși . . . / 41
Lunecă o rază bizantină / 42
Prea îndărătnic fui . . . / 43
Înaintez prin beznă . . . / 44
Prin retina tulbur subțiată / 45
Prin aeru-nghețat . . . / 46
Alunec greu în somn . . . / 47
Deschizînd pe lume . . . / 48
O lepră tandră . . . / 49

RITULUL CAFELEI

Prin mozaicul barurilor / 53
Trecere (Astfel iubim cafeneaua) / 54
Cheia / 55
Ca dintr-o rană / 56
Cluj / 58
Ritualul cafelei (Sînt barurile mari acvarii / 59
Trecerea (Straniu cimitir) / 60
Ritualul cafelei (Cafea! aceasta e parola) / 62
Veac / 64
Ca un pact modern / 67
Străinul din cafea / 68
Trecere (Cafeneaua sex al cetății) / 69
Trecere (Cafeneaua inima cetății) / 70
Tinerii poeți / 71

SIMPLU

Simplu (Țin minte) / 75
Simplu (Ce-aș putea) / 75
Simplu (Între palmele) / 76
Simplu (Chemați de iluzii) / 77
Simplu (Există mîini) / 77
Simplu (Omule) / 77
Simplu (Aștept) / 78
Simplu 9Ca un scafandru) / 78

Simplu (Cîinele mîndriei) / 79
Simplu (Eu sînt poet) / 79
Simplu (Să-mi fie mîinile) / 80
Simplu (Dreaptă pășesc) / 80
Simplu (Prietenii) / 81
Simplu (Îmi galopează) / 81
Simplu (De cînd am fire albe) / 82
Simplu (Îmbătrînim) / 82
Simplu (Tac) / 83
Simplu (Singura țintă) / 83
Simplu (. . . Cine) / 84
Simplu (Fiece pas) / 84
Simplu (Mă întorc) / 87
Simplu (Fîntîna mea) / 87
Simplu (Concepeți copii) / 88
Simplu (Avem noi, femeile) / 88
Simplu (Nu-mi poate fi luată) / 89
Simplu (Prietenii, cînd treceți) / 89
Simplu (Sînt plin de spaimă) / 90
Simplu (Cînd soarele) / 90
Simplu (Te-am părăsit) / 91
Simplu (Sînt tot mai singur) / 91

PĂMÎNT

Pămînt (Jur-împrejur tîrzie toamnă) / 95
Pămînt (Prin zile lungi, pămînt de vară) / 97
Pămînt (Și peste dealuri iarnă este) / 98
Pămînt (La nunta ce-mi aduc aminte) / 99
Pămînt (Hectare-n deal, hectare-n șes) / 100
Dealuri (Satul doarme-n vale) / 102
Amintire / 104
Ultimul păstor / 105
Muzică (Cu ușile deschise) / 107
Deschide-mi calea / 108
Viața / 110
Mirele / 111
Poetul (Prin viața mea) / 113
Tîrgu-Jiu / 114
Moară de răbdare / 115

Vina / 116
Profeții / 118
Poetul (Ce vrea viața . . .) / 119
Cîmtec slav / 121
Autoportret / 123
Poezia / 124
Istorie / 125
Avram Iancu / 126
Chemare / 128
Urma / 129
Generație / 130
Dealuri (Coboară dealuri) / 132
Chemare / 133
Păstorii / 134
Muzică (În burta timpului) / 135
Călătorie / 136
Rădăcini refuzate / 139
Statornicie / 140
Fîntîna umblătoare / 141
Pămînt (Pe sub asfalt) / 142
Iubirea / 143
Inel / 144
Muzică (Din toate mîinile) / 145
Pămînt (Planeta noastră) / 146
Pămînt (Ființa omenească este) / 147
Viața (Norocul căutînd) / 148
Don Quijote / 150
Dans / 151
Geografie / 152
Evadare / 153
Pictorul / 155

Lector : VASILE IGNA

Tehnoredactor : L. HLAVATHY

Apărut : 1987. Bun de tipar : 19.11.1987.

Comanda nr. : 2810. Coli de tipar: 10.

Hîrtia : velină 70 g/mp. Format : 16/54X84.

Tiparul executat sub comanda nr. 569/1986

la INTERPRINDEREA POLIGRAFICĂ CLUJ,

Municipiul Cluj-Napoca

B-dul Lenin nr. 149.

Republica Socialistă România